

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2015 m. balandžio 23 d.¹

Byla C-366/13

**Profit Investment SIM SpA, likviduojama įmonė,
prieš
Stefano Ossi,
Andrea Mirone,
Commerzbank AG**

(Corte suprema di cassazione (Italija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė — Reglamentas (EB) Nr. 44/2001 — 23 straipsnis — Susitarimas dėl jurisdikcijos — Sąlyga, įtraukta į su kredito rizika susietų vertybinių popierių išleidimo prospektą — Galimybė remtis šia sąlyga prieš trečiąjį asmenį, įsigijusį šių vertybinių popierių“

1. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo² 5 straipsnio 1 dalies a punkto, 6 straipsnio 1 dalies 23 straipsnio 1 dalies a punkto išaiškinimu.

2. Šis prašymas pateiktas nagrinėjant likviduojamos įmonės *Profit Investment SIM SpA*³ ginčą su *Commerzbank AG*⁴, likviduojama įmone *Profit Holding SpA*⁵, E3 SA⁶, *Redi & Partners Ltd*⁷ ir su S. Ossi, E. Magli, F. Redi, A. Mirone bei E. Fiore, kuris kilo *Commerzbank* išleidus finansines priemones, kurių *Profit* ir *Profit Holding* įsigijo per *Redi*.

3. Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę priimti sprendimą dėl sąvokos „byla dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies a punktą, išaiškinimo, taip pat dėl sąsajos, leidžiančios pagal šio reglamento 6 straipsnio 1 dalį paduoti į atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos (buveinės) valstybės teismą bendraatsakovį, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra užsienyje, sąvokos ir dėl šio reglamento 23 straipsnyje numatyto sąlygų, kuriomis susitariama dėl jurisdikcijos, galiojimo ir galimybės remtis jomis prieš trečiuosius asmenis sąlygų. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą suteikia Teisingumo Teismui progą patvirtinti vyraujančias savo pozicijos kryptis ir kartu pateikti papildomų paaiškinimų.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — OL L 12, 2001, p. 1 ; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42.

3 — Toliau – *Profit*.

4 — Toliau – *Commerzbank*.

5 — Toliau – *Profit Holding*.

6 — Toliau – E3.

7 — Toliau – *Redi*.

4. Šioje išvadoje laikysiuosi nuomonės, kad jurisdikciją suteikiančios sąlygos įtraukimo į vertybinių popierių, kaip antai su kredito rizika susietų vertybinių popierių, išleidimo prospektą atveju Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas rašytinės formos reikalavimas tenkinamas tik jeigu šalių sudarytoje sutartyje pažymėta, kad šiai sąlygai pritarta, arba daroma aiški nuoroda į šį prospektą, ir kad tokią sąlygą panaudoti prieš trečiąjį asmenį, įsigijusį šių vertybinių popierių per finansų tarpininką, galima tik jeigu nustatoma, kad šis trečiasis asmuo iš tikrųjų sutiko su tokia sąlyga šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis. Tačiau pažymėsiu, kad minėtą sąlygą galima laikyti galiojančia ir veiksminga, jeigu jos įtraukimą į prospektą galima laikyti tarptautinės komercinės praktikos pripažįstama forma, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies c punktą, ir tai leidžia preziumuoti asmens, prieš kurį juo remiamasi, sutikimą.

5. Tuomet nurodysiu priežastis, dėl kurių ieškinį dėl sutarties pripažinimo negaliojančia ir remiantis negaliojančiu sandoriu išmokėtų sumų grąžinimo reikia laikyti priskirtinu „bylai dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies a punktą.

6. Galiausiai nurodysiu, jog tam, kad du reikalavimai, pateikti keliems atsakovams, būtų susiję, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalį, nepakanka, kad galimas vieno iš šių reikalavimų pagrįstumo pripažinimas galėtų paveikti teisės, kurią prašoma apsaugoti antruoju reikalavimu, apimtį.

I – Teisinis pagrindas

7. Reglamento Nr. 44/2001 2 straipsnio 1 dalyje, esančioje II skyriaus 1 skirsnyje „Bendrosios nuostatos“, numatyta: „Pagal šį reglamentą valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, bylos turi būti keliamos tos valstybės narės teismuose.“

8. Reglamento 5 straipsnyje, esančiame jo II skyriaus 2 skirsnyje, pavadintame „Speciali jurisdikcija“, numatyta:

„Valstybėje narėje nuolat gyvenančiam asmeniui kitoje valstybėje narėje byla dėl:

1) a) sutarties gali būti iškelta atitinkamos prievolės vykdymo vietos teismuose;

<...>“

9. Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalyje, kuri yra tame pačiame reglamento II skyriuje, numatyta:

„Valstybėje narėje gyvenančiam asmeniui byla taip pat gali būti iškelta:

1) kai minėtas asmuo yra vienas iš atsakovų, teismuose pagal bet kurio iš jų nuolatinę gyvenamąją vietą, jeigu reikalavimai yra taip glaudžiai susiję, kad yra tikslinga juos nagrinėti ir spręsti visus iš karto, siekiant išvengti atskirų teismo procesų metu priimtų sprendimų nesuderinamumo“.

10. Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 ir 2 dalyse, esančiose jo II skyriaus 7 skirsnyje „Susitarimas dėl jurisdikcijos“, nustatyta:

„1. Jeigu šalys, kurių vienos arba daugiau nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, yra susitarusios, kad valstybės narės teismas arba teismai turi jurisdikciją spręsti bet kuriuos ginčus, kilusius arba galinčius kilti dėl konkrečių teisinių santykių, minėtas teismas arba minėti teismai turi jurisdikciją. Tokia jurisdikcija yra išimtinė, jeigu šalys nesusitarė kitaip. Toks jurisdikciją suteikiantis susitarimas:

- a) priimamas arba paliudijamas raštu; arba
- b) priimamas tokia forma, kuri atitinka šalių tarpusavyje nustatytą praktiką; arba
- c) tarptautinės prekybos arba komercijos srityje priimamas tokia forma, kuri atitinka panaudojimą, apie kurį šalys žino arba turėjo žinoti, ir kurį tokioje prekyboje arba komercijoje plačiai žino ir vykdo sutarčių, susijusių su konkrečia prekyba arba atitinkama komercija, šalys.

2. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduotas pranešimas, kuris užtikrina ilgalaikį susitarimo įrašą, laikomas lygiaverčiu rašytiniam susitarimui.“

II – Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11. 2004 m. gegužės mėn. *Dresdner Bank AG*, vėliau tapęs *Commerzbank*, kurio buveinė yra Vokietijoje, rinkoje pradėjo vykdyti su kredito rizika susietų vertybinių popierių, vadinamųjų „credit linked notes“⁸, emisijos programą. Bendroji programos tvarka ir emisijos sąlygos buvo nustatytos 2004 m. gegužės 5 d. bendrajame prospekte „Informacinis memorandum“ („Information memorandum“)⁹, kurį, kaip teigia *Commerzbank*, patvirtino *Irish Stock Exchange* (Dublino (Airija) vertybinių popierių birža).

12. Šio dokumento 16 punkto „Vertybinių popierių sąlygos“ („Terms and conditions of the Notes“) b papunktyje „Teisė ir jurisdikcija“ („Law and jurisdiction“) buvo numatyta sąlyga, pagal kurią Anglijos teismai turi išimtinę jurisdikciją nagrinėti visus dėl vertybinių popierių kylančius ar su jais susijusius ginčus.

13. Įgyvendindamas šią emisijos programą, 2004 m. spalio 22 d. *Commerzbank* iš viso už 2 300 000 EUR sumą išleido CLN, susietus su referenciniu subjektu E3, kurio buveinė yra Liuksemburge, „papildomame dokumente“ („pricing supplement“) detalizuota tvarka.

14. Per bendrovę *Redi*, kurios buveinė yra Jungtinėje Karalystėje, *Financial Services Authority* (Jungtinės Karalystės rinkos priežiūros institucija) įgaliotą vykdyti finansinio tarpininkavimo veiklą, šių vertybinių popierių 2004 m. spalio 27 d. už 1 100 000 EUR sumą įsigijo *Profit*, kurios buveinė yra Italijoje, ir už 1 200 000 EUR sumą – *Profit* patronuojančioji bendrovė *Profit Holding*, kurios buveinė taip pat yra Italijoje.

8 — Toliau – CLN. CLN tai finansų sektoriaus sugalvotos išvestinės finansinės priemonės, leidžiančios emitentui, vadinamam „apsaugos pirkėju“, perduoti investuotojui, vadinamam „apsaugos pardavėju“, kredito riziką mainais už teisę į atlygį, kurio dydis gali viršyti atlygį, gaunamą nesant tokios rizikos. Teisė susigrąžinti pinigus suėjus terminui susieta su kredito rizikos, susijusios su pagrindiniu subjektu, vadinamu „referenciniu subjektu“, neatsiradimo sąlyga. Vertybiniai popieriai gali būti išleidžiami esant užtikrintam arba neužtikrintam kapitalui. Antruoju atveju, jeigu įvyksta su kreditu susijęs įvykis, paveikiantis referencinį subjektą, vertybinių popierių įsigijusiam asmeniui pinigai gali būti grąžinami pagal susigrąžinimo normą („atsiskaitymas pinigais“) arba išpareigojimų neįvykdžiusio subjekto vertybiniais popieriais („atsiskaitymas natūra“). Dėl šių priemonių žr. S. K. Henderson „Credit Derivatives“, *Credit Derivatives – Law, Regulation and Accounting Issues*, Sweet & Maxwell, 1999, p. 1, ypač p. 4, 1.005 punktą; T. Bonneau ir F. Drummond „Droit des marchés financiers“, 3-iasis leid., *Economica*, Paryžius, 2010, 145 punktas, p. 218, ir A. Gauvin „Droit des dérivés de crédit“, *Revue banque*, Paryžius, 2003, 103 ir paskesni puslapiai.

9 — Toliau – memorandumas.

15. Kai 2006 m. pavasarį E3 neįvykdė savo įsipareigojimų, *Commerzbank* pranešė apie šį įvykį ir 2006 m. liepos 5 d. ėmėsi apmokėti CLN, suteikdamas *Profit* atitinkamą nemokia tapusios įmonės E3 vertybinių popierių skaičių.

16. Pradėjus priverstinio administracinio likvidavimo procedūrą, *Profit* pareiškė ieškinius *Tribunale di Milano* (Milano teismas, Italija) bendrovėms *Commerzbank*, *Profit Holding*, *Redi* ir E3, taip pat *Profit* valdybos nariui S. Ossi, generaliniam direktoriui E. Magli ir dar E3 akcininkui E. Fiore, kurių visų trijų nuolatinė gyvenamoji vieta yra Italijoje.

17. *Profit* pateikė du reikalavimus. Pirmuoju reikalavimu ji prašo pripažinti negaliojančiomis sutartis, kuriomis remiantis buvo įsigyti CLN, nes sutartys buvo sudarytos nelygiomis teisėmis arba joms sudaryti nebuvo pagrindo ar jis buvo nepakankamas, ir grąžinti sumokėtas sumas. Antruoju reikalavimu, remiantis Italijos civilinio kodekso 2497 straipsniu¹⁰, siekiama pripažinti *Profit Holding*, *Redi* ir S. Ossi, E. Magli, E. Fiore atsakomybę ir prašoma atlyginti patirtą žalą.

18. *Commerzbank* paprašė įtraukti į bylą *Redi* akcininką F. Redi ir A. Mirone, kuris prisidėjo prie sandorio sudarymo ir įgyvendinimo buveinė Jungtinėje Karalystėje turinčios bendrovės *Redi* naudai, kad jie būtų įpareigoti atlyginti patirtą žalą tuo atveju, jeigu būtų patenkintas pagrindinis *Profit* reikalavimas.

19. Kadangi *Commerzbank*, S. Ossi ir A. Mirone ginčijo Italijos teismo jurisdikciją, *Profit* paprašė *Corte suprema di cassazione* (Italijos kasacinis teismas) išspręsti pirminį jurisdikcijos klausimą.

20. Kilus abejonių dėl Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies, 6 straipsnio 1 dalies ir 23 straipsnio 1 dalies a punkto išaiškinimo, *Corte suprema di cassazione* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar gali būti pripažinta sąsaja tarp atskirų bylų, nurodyta Reglamento [Nr.] 44/2001 6 straipsnio 1 dalyje, kai skiriasi dviejuose ieškiniuose pateiktų reikalavimų dalykas ir pagrindas, kuriuo remiantis šie reikalavimai buvo pateikti teisme, kai tarp jų nėra subordinacijos ryšio ar loginio teisinio neatitikimo, tačiau galimas vieno iš ieškinių patenkinimas iš esmės gali turėti įtakos visiems interesams, kuriuos saugant buvo pateiktas kitas ieškinyš?
2. Ar reikalavimas, kad sąlyga dėl jurisdikciją suteikiančio susitarimo būtų rašytinės formos, nustatytas Reglamento [Nr.] 44/2001 23 straipsnio 1 dalies a punkte, laikomas įvykdytu, kai tokia sąlyga įrašyta į memorandumą, kurį vienašališkai parengė obligacijų emitentas, ir pagal ją jurisdikciją suteikiantis susitarimas taikomas ginčams su bet kuriuo minėtų obligacijų įgijėju jų galiojimo laikotarpiu? Ar vis dėlto sąlygos dėl jurisdikciją suteikiančio susitarimo įtraukimas į dokumentą, skirtą tarptautinei obligacijų emisijai reguliuoti, gali būti laikomas priimtiniu, nes yra tarptautinę komercinę praktiką atitinkančios formos, kaip tai suprantama pagal to paties reglamento 23 straipsnio 1 dalies c punktą?
3. Ar minėto reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta „byla dėl sutarties“ apima tik ginčus teisme dėl iš sutarčių kylančių teisinių santykių, tačiau neapima tų ginčų, kurie labai priklauso nuo minėtų santykių, ar vis dėlto ji apima ir ginčus, kuriuose ieškovas, nesiremdamas sutartimi, neigia esant teisiniu požiūriu galiojančią sutartinį santykį ir siekia, kad būtų grąžinta sumokėta suma, remdamasis dokumentu, kuris, ieškovo teigimu, iš esmės neturi jokios teisinės galios?“

10 — Šis straipsnis susijęs su patronuojančiosios bendrovės atsakomybe gero valdymo principų pažeidimo atveju.

III – Vertinimas

A – Pirminės pastabos

1. Reglamento Nr. 44/2001 nuostatų aiškinimo metodas

21. Pirmiausia reikia priminti tris taisykles, kuriomis grindžiamas Reglamento Nr. 44/2001 nuostatų aiškinimas.

22. Pirma, kadangi valstybių narių tarpusavio santykiuose 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo¹¹, iš dalies pakeistą konvencijomis, susijusiomis su naujų valstybių narių prisijungimu prie šios konvencijos¹², pakeitė Reglamentas Nr. 44/2001, Teisingumo Teismo pateiktas Briuselio konvencijos nuostatų išaiškinimas taikomas ir Reglamento Nr. 44/2001 nuostatoms, kai šių dokumentų nuostatas galima laikyti lygiavertėmis¹³. Taigi šio reglamento 5 straipsnio 1 dalies a punkto ir 23 straipsnio 1 dalies nuostatos yra lygiavertės atitinkamai Briuselio konvencijos 5 straipsnio 1 daliai ir 17 straipsnio pirmai pastraipai¹⁴. Kalbant apie Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalį, nors Briuselio konvencijoje nėra jai lygiavertės nuostatos, joje tėra įtvirtintas principas, kurį Teisingumo Teismas kildina iš šios konvencijos 6 straipsnio 1 dalies¹⁵, t. y. kad išlieka aktualus Teisingumo Teismo anksčiau pateiktas išaiškinimas.

23. Antra, dėl priežasčių, visų pirma susijusių su būtinybe užtikrinti vienodą Reglamento Nr. 44/2001 taikymą, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad šio reglamento nuostatas reikia aiškinti autonomiškai, atsižvelgiant į jo sistemą ir tikslus¹⁶.

24. Trečia, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Reglamento Nr. 44/2001 II skyriaus 2 skirsnyje esančias specialiąsias jurisdikcijos taisykles reikia aiškinti siaurai ir negalima jų aiškinti plačiau, nei minėtame reglamente aiškiai įtvirtinti atvejai¹⁷. Be to, jis laikėsi nuomonės, kad sąlygas, nuo kurių priklauso jurisdikciją suteikiančių sąlygų galiojimas, reikia aiškinti siaurai, jei jomis nukrypstama nuo bendrųjų jurisdikcijos nustatymo taisyklių¹⁸.

25. Taigi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus atsakysiu taikydamas šias aiškinimo taisykles.

11 — OL L 299, 1979, p. 32.

12 — Toliau – Briuselio konvencija.

13 — Žr. sprendimus *Refcomp* (C-543/10, EU:C:2013:62, 18 punktą ir nurodyta teismo praktika) ir *Brogstetter* (C-548/12, EU:C:2014:148, 19 punktą ir nurodyta teismo praktika).

14 — Dėl Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies a punkto žr. Sprendimą *Brogstetter* (C-548/12, EU:C:2014:148, 19 punktą), o dėl šio reglamento 23 straipsnio 1 dalies – Sprendimą *Refcomp* (C-543/10, EU:C:2013:62, 19 punktą).

15 — Žr. Sprendimą *Kalfelis* (189/87, EU:C:1988:459).

16 — Žr. Sprendimą *A* (C-112/13, EU:C:2014:2195, 50 punktą ir nurodyta teismo praktika).

17 — Žr. Sprendimą *Kainz* (C-45/13, EU:C:2014:7, 21 ir 22 punktai ir nurodyta teismo praktika). Taip pat žr. Sprendimą *OTP Bank* (C-519/12, EU:C:2013:674, 23 punktą ir nurodyta teismo praktika).

18 — Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Berghoefler* (221/84, EU:C:1985:337, 13 punktą ir nurodyta teismo praktika).

2. Klausimų nagrinėjimo tvarka

26. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neabejoja, kad ieškinį dėl atsakomybės, pareiktą *Profit Holding, Redi*, taip pat S. Ossi, E. Magli ir E. Fiore, priklauso nagrinėti Italijos teismui, nes dauguma šios bylos atsakovų nuolat gyvena (turi buveinę) Italijoje. Tačiau daugiau abejonių jam kelia tai, ar ieškinys dėl sandorių, kuriais remiantis įsigyti CLN, pripažinimo negaliojančiais ir restitucijos taikymo gali būti priskiriamas Italijos teismo jurisdikcijai, nors šį ieškinį, atsižvelgiant į jo dalyką, reikia laikyti pareikštu tik bendrovėms *Commerzbank* ir *Redi*, kurių abiejų buveinė yra ne Italijoje.

27. Minėto teismo teigimu, atsakymas į šį klausimą pirmiausia priklauso nuo to, ar šie du reikalavimai yra glaudžiai susiję, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalį, o tai reikštų, kad Italijos teismai, kompetentingi nagrinėti reikalavimą atlyginti žalą, taip pat yra kompetentingi priimti sprendimą dėl reikalavimo taikyti restituciją, pripažinus sandorius negaliojančiais.

28. Ir tik tuo atveju, jeigu dėl Teisingumo Teismo pateikto atsakymo reikėtų nuspręsti, jog tokio ryšio, suteikiančio pagrindą abu reikalavimus nagrinėti kartu, nėra, reikėtų patikrinti, ar Italijos teismo jurisdikcijai nebūtų galima priskirti paties reikalavimo grąžinti CLN pardavimo kainą. *Corte suprema di cassazione* siūlo tai tikrinti dviem etapais, pirmiausia nustatant, kokią galią reikia pripažinti memorandumuose esančiai jurisdikcijai suteikiančiai sąlygai, o tuomet, paaiškėjus, kad ši sąlyga neturi galios, nustatant, ar ginčas, kai ieškovas ginčija galiojančio sutartinio santykio buvimą ir siekia, kad jam būtų grąžinta tai, ką jis sumokėjo remdamasis, kaip jis teigia, jokios teisinės galios neturinčiu dokumentu, priskirtinas „bylai dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalį.

29. Manau, kad prieš atsakant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmąjį ir trečiąjį klausimus, susijusius su pasirinktine jurisdikcija, pirmiausia reikia išnagrinėti antrąjį klausimą, kiek jis susijęs su išimtinė jurisdikcija. Šiuo atžvilgiu iš teismų praktikos matyti, kad jurisdikciją suteikianti sąlyga lemia tai, kad negalima nei jurisdikcija, nustatoma taikant Reglamento Nr. 44/2001 2 straipsnyje įtvirtintą bendrąjį principą, nei šio reglamento 5 ir 6 straipsniuose nustatyta specialioji jurisdikcija¹⁹. Vadinasi, jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui remiantis atsakymu, pateiktu į antrąjį klausimą, tektų konstatuoti, kad memorandumuose esančia jurisdikciją suteikiančia sąlyga galima pagrįstai remtis prieš *Profit*, jam neabejotinai tektų pripažinti save neturinčiu jurisdikcijos nagrinėti ieškinį dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir pardavimo kainos grąžinimo, ir ieškinys turėtų būti pareiktas Anglijos teismuose, nors šis ieškinys ir būtų priskirtinas bylai dėl sutarties arba turėtų glaudų ryšį su ieškiniu dėl atsakomybės.

30. Aplinkybė, kad ieškiniu visų pirma siekiama sandorių, kuriais remdamasi *Profit* įsigijo CLN, pripažinimo negaliojančiais, nepaneigia pirmiau pateiktų svarstymų, nes pagal minėtos sąlygos autonomiškumo principą sutartyje nustatytas susitariančiosios valstybės narės teismas taip pat turi išimtinę jurisdikciją, jeigu ieškiniu siekiama pripažinti negaliojančia sutartį, kurioje yra minėta sąlyga²⁰.

31. Be to, priešingai nei Europos Komisija, nemanau, kad, prieš analizuojant jurisdikciją suteikiančios sąlygos galiojimą ir veiksmingumą, būtina nagrinėti, ar ieškinys dėl restitucijos yra priskirtinas „bylai dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalį.

32. Siekdamas nustatyti, ar asmuo, prieš kurį remiamasi Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnyje numatyta jurisdikciją suteikiančia sąlyga, sutiko su šia sąlyga, Teisingumo Teismas remiasi bendra ir abstrakčia bylos dėl sutarties sąvokos apibrėžtimi, suformuluota aiškinant šio reglamento 5 straipsnio 1 dalį, tikrindamas, ar vienas asmuo laisvai sutiko prisiimti teisinę prievolę kito asmens atžvilgiu²¹.

19 — Šiuo klausimu žr. Sprendimą *MSG* (C-106/95, EU:C:1997:70, 14 punktas ir nurodyta teismo praktika).

20 — Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Benincasa* (C-269/95, EU:C:1997:337, 32 punktas).

21 — Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Refcomp* (C-543/10, EU:C:2013:62).

33. Tačiau nemanau, kad, esant tam tikrai sutapčiai, kurią lemia bendras sutartinio santykio reikalavimas, pirmiausia reikia atsakyti į trečiąjį klausimą, nes iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šis klausimas yra skirtas išsklaidyti *Corte suprema di cassazione* abejonei ne dėl teisinio santykio, kylančio iš sutarties, buvimo, nes jis yra preziumuojamas²², nors ši prielaida diskutuotina, o tik dėl to, ar aplinkybė, kad ieškovas pareiškė ieškinį ne dėl sutarties įvykdymo, o dėl jos negaliojimo ir sumokėtos kainos grąžinimo, lemia pareikšto ieškinio nepriskyrimą sutarčių sričiai.

34. Pirmiausia išnagrinėsiu antrąjį klausimą, susijusį su jurisdikciją suteikiančios sąlygos, įtrauktos į memorandumą, veiksmingumu.

35. Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi prielaida, kad *Redi* dalyvauja byloje kaip „platintoja, [kuri] pardavė“ *Commerzbank* išleistus CLN įmonei *Profit*, manau, kad reikia atskirti tarp *Redi* ir *Profit* susiklosčiusius santykius ir *Profit* santykius su *Commerzbank*.

B – Dėl antrojo klausimo

36. Antruoju klausimu, kuris, nors sudarytas iš dviejų dalių, turi būti padalytas į tris dalis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar tenkinamas Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas rašytinės formos reikalavimas, jeigu jurisdikciją suteikianti sąlyga yra įtraukta į vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, išleidimo prospektą, kurį vienašališkai parengė šių vertybinių popierių emitentas, taip pat – ar šia sąlyga galima remtis prieš bet kurį šių vertybinių popierių įgijėją, galiausiai, jeigu į abu pirmesnius klausimus būtų atsakyta neigiamai, ar jurisdikciją suteikiančios sąlygos įtraukimas į tokį dokumentą atitinka panaudojimą tarptautinės prekybos srityje, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies c punktą.

37. Šio klausimo išskaidymas į tris dalis būtinas, nes pirmoji jo dalis yra susijusi tik su jurisdikciją suteikiančios sąlygos galiojimu sutarties, kurioje ši sąlyga yra, šalių tarpusavio santykiams, o antroji dalis – su tuo, ar ši sąlyga gali pereiti paskesniems vertybinių popierių įgijėjams. Trečioji klausimo dalis apima šiuos du aspektus ir yra susijusi su minėtos sąlygos galiojimu apskritai bet kuriam vertybinių popierių pirkėjui arba perpirkėjui.

1. Dėl antrojo klausimo pirmos dalies

38. Briuselio konvencijos 17 straipsnio pirmos pastraipos a punkte, o vėliau – Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies a punkte numatyti formos reikalavimai teismų praktikoje visada aiškinti siaurai, todėl sąlygos dėl jurisdikcijos galiojimas priklauso nuo to, ar yra susitarimas, kuris „priimamas arba paliudijamas raštu“.

39. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad jurisdikciją suteikiančios sąlygos įtraukimas į vienos iš šalių bendrąsias pardavimo sąlygas, atspausdintas kitoje rašytinės sutarties lapo pusėje, atitinka rašytinės formos reikalavimą tik tuo atveju, jeigu abiejų šalių pasirašytoje sutartyje yra aiški nuoroda į šias bendrąsias sąlygas²³.

22 — Tai rodo klausimo formuluotė, nes ji leidžia manyti, kad yra sutartis, kurios teisinė galia ginčijama.

23 — Sprendimas *Estasis Saloti di Colzani* (24/76, EU:C:1976:177, 10 punktas).

40. Jeigu sutartis sudaroma žodžiu, Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad, neskaitant įprastinių komercinių šalių tarpusavio santykių, jurisdikciją suteikianti sąlyga gali galioti tik tuo atveju, jeigu pirkėjas raštu sutiko su rašytiniu pardavėjo patvirtinimu, su kuriuo kartu buvo pateiktos bendrosios pardavimo sąlygos²⁴.

41. Vertindamas tik tai, ar yra sutikimas dėl susitarimo dėl jurisdikcijos, Teisingumo Teismas dėl Briuselio konvencijos 17 straipsnio pirmos pastraipos yra nusprendęs, kad, šia nuostata susiejus jurisdikciją suteikiančios sąlygos galiojimą su tarp šalių sudarytos „sutarties“ egzistavimu, iš teismo, į kurį kreiptasi, reikalaujama pirmiausia išnagrinėti, ar šalys iš tiesų susitarė dėl jam jurisdikciją suteikiančios sąlygos, nes šis susitarimas turi būti aiškus ir tikslus²⁵. Taikydamas teleologinį aiškinimo metodą, Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, jog „Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad, kaip ir kalbant apie Briuselio konvencijos 17 straipsnio pirma pastraipa siekiamą tikslą, realaus suinteresuotųjų asmenų pritarimo egzistavimas yra vienas iš šios nuostatos tikslų“²⁶.

42. Taigi iš šios teismo praktikos aiškiai matyti, kad sutikimas su jurisdikciją suteikiančia sąlyga negali būti tiesiog nebylus ar numanomas iš aplinkybių. Išskyrus Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose numatytus atvejus, tokios sąlygos galiojimas priklauso nuo aiškaus sutikimo, kuris išreiškiamas naudojant vieną iš formalių sutikimo išreiškimo būdų, numatytų šio reglamento 23 straipsnio 1 dalies a punkte ir 2 dalyje.

43. Nors šie formos reikalavimai gali atrodyti griežti, manau, kad jie yra pateisinami, nes jais silpnesnę sutarties šalį leidžiama apsaugoti nuo grėsmės, kad bus ištraukta jurisdikciją suteikianti sąlyga, į kurią nebuvo pakankamai aiškiai atkreiptas šios šalies dėmesys²⁷.

44. Atsižvelgiant į šiuos reikalavimus, kurie yra išaiškinti nusistovėjusioje teismo praktikoje, į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo klausimą galima atsakyti tik neigiamai, nes rašytinės formos reikalavimo negalima laikyti įvykdytu tiesiog įtraukus jurisdikciją suteikiančią sąlygą į CLN emitento vienašališkai parengtą memorandumą.

45. Tačiau, kaip pažymi Komisija, galėtų būti kitaip, įrodžius, kad dėl tokios sąlygos buvo susitarta tuo metu, kai buvo sudaroma *Profit* ir *Redi* sutartis. Mano nuomone, aiškų *Profit* sutikimą su sąlyga galėtų reikšti sąlygos pakartojimas susitarime arba aiškus jos nurodymas memorandume. Tačiau pažymiu, jog remiantis sprendimu dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą neatrodo, jog memorandume esančios sąlygos būtų konkrečiai pakartotos CLN įgijėjų pasirašytuose sutarties dokumentuose.

46. Taigi siūlau Teisingumo Teismui atsakyti į pirmą antrojo klausimo dalį taip, kad Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas rašytinės formos reikalavimas, jeigu jurisdikciją suteikianti sąlyga yra įtraukta į vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, emisijos prospektą, yra įvykdomas tik tuo atveju, jeigu šalių pasirašytoje sutartyje nurodoma, kad su šia sąlyga yra sutikta, arba daroma aiški nuoroda į šį prospektą.

24 — Sprendimas *Galleries Segoura* (25/76, EU:C:1976:178, 12 punktas).

25 — Žr. sprendimus *Coreck* (C-387/98, EU:C:2000:606, 13 punktas ir nurodyta teismo praktika) ir *Refcomp* (C-543/10, EU:C:2013:62, 27 punktas).

26 — Sprendimas *Refcomp* (C-543/10, EU:C:2013:62, 28 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

27 — Šiuo klausimu žr. Sprendimą *MSG* (C-106/95, EU:C:1997:70, 17 punktas).

2. Dėl antrojo klausimo antros dalies

47. Labai aiškų atsakymą į klausimą, ar, kai prekės perpirkėjas pareiškia ieškinį dėl atsakomybės jos gamintojui, perpirkėjo atžvilgiu galima remtis prekės gamintojo ir jos įgijėjo sudarytoje sutartyje numatyta jurisdikciją suteikiančia sąlyga, Teisingumo Teismas pateikė Sprendime *Refcomp*²⁸, kuriame nusprendė, kad tokia sąlyga negali turėti padarinių perpirkėjui, jeigu jis nedavė savo sutikimo dėl jos. Remdamasis tuo, kad tarp perpirkėjo ir gamintojo nebuvo sutartinio santykio, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad „jų negalima laikyti „susitarusiais“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalį, dėl teismo, kurio jurisdikcija numatyta pradinėje sutartyje, sudarytoje tarp gamintojo ir pradinio pirkėjo“²⁹.

48. Tačiau Sprendime *Powell Duffryn*³⁰ Teisingumo Teismas pripažino, kad sąlyga, įtraukta į akcinės bendrovės įstatus, galima remtis prieš būsimus akcininkus, nes tapimas bendrovės akcininku sukuria akcininko ir bendrovės santykį, taip pat pačių akcininkų tarpusavio santykį, kurį reikia laikyti sutartiniu³¹. Sprendime *Russ*³² Teisingumo Teismas jūrų transporto srityje taip pat pripažino galimybę į konosamentą įtraukta sąlyga remtis prieš konosamento turėtoją trečiąjį asmenį, jei pagal taikytiną nacionalinę teisę šis asmuo perima krovėjo teises ir pareigas³³.

49. Ar, esant tokiai teismo praktikai, remiantis bendrovės įstatų arba konosamento modeliu, reikia pripažinti, kad memorandume esanti jurisdikciją suteikianti sąlyga perkeliama CLN perpirkėjams, o gal toks perkėlimas yra negalimas, nesant sutartinio santykio tarp vertybinių popierių emitento ir jų perpirkėjo?

50. Manau, į šį klausimą reikia atsakyti pagal antrąjį variantą.

51. Man atrodo, kad tokį atsakymą neišvengiamai lemia teismo praktikoje nuosekliai patvirtinamas principas, jog tam, kad jurisdikciją suteikianti sąlyga galėtų būti taikoma, yra būtinas suinteresuotųjų subjektų sutikimas. Iš tiesų, kadangi *Commerzbank* ir *Profit* nesieja joks sutartinis santykis, nes jie vienas kito atžvilgiu neprisiėmė jokio sutartinio pobūdžio išipareigojimo, iš to reikia daryti išvadą, kad jų negalima laikyti „susitarusiais“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalį, dėl jurisdikciją turinčio teismo³⁴.

52. Mano nuomone, Jungtinės Karalystės argumentas, kad *Commerzbank* sutiko būti saistomas memorandume nustatytų emisijos sąlygų, yra nereikšmingas, nes klausama ne to, ar *Profit* gali remtis šia sąlyga prieš *Commerzbank*, bet, atvirkščiai, to, ar šis bankas gali remtis šia sąlyga prieš *Profit*. Dėl tos pačios vyriausybės argumento, kad laikytina, jog *Profit* sutiko su jurisdikciją suteikiančia sąlyga įsigydama vertybinius popierius, manau, kad jis neteisingas, nes sutikimas turi būti išreikštas aiškiai ir jo negalima numanyti iš vertybinių popierių įsigijimo.

53. Be to, priešingai, nei teigia *Commerzbank*, nemanau, kad apie galimybę remtis sąlyga prieš perpirkėją galima spręsti iš taisyklės, pagal kurią, jeigu investuotojas įsigyja obligacijų pirminėje ar antrinėje rinkoje, jis neabejotinai išreiškia savo norą absoliučiai, visiškai ir be išlygų sutikti su visomis obligacijų išleidimo taisyklių nuostatomis. Iš tiesų ši analizė paneigia sąlygos dėl jurisdikcijos ypatingą pobūdį, nes jai taikomos konkrečios taisyklės, grindžiamos asmens, prieš kurį šia sąlyga remiamasi, būtinu sutikimu.

28 — C-543/10, EU:C:2013:62.

29 — 33 punktas.

30 — C-214/89, EU:C:1992:115.

31 — 15–17 punktai.

32 — 71/83, EU:C:1984:217.

33 — 24–26 punktai. Ši teismo praktika buvo patvirtinta Sprendime *Coreck* (C-387/98, EU:C:2000:606, 23–27 punktai).

34 — Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Kolassa* (C-375/13, EU:C:2015:37), priimtą konkrečiomis aplinkybėmis, susijusiomis su pareikštinės formos sertifikatais.

54. Neneigiu, kad Teisingumo Teismas sušvelnino savo griežtą poziciją konkrečiu konosamento ir bendrovės sutarties atveju. Tačiau Sprendime *Refcomp*³⁵ jis apribojo savo praktikos taikymo sritį nurodęs, kad ją reikia vertinti atsižvelgiant į labai specifines konosamento savybes, nes tai yra tarptautinės prekybos dokumentas, skirtas reguliuoti santykiui, susidarantiems bent tarp trijų asmenų, ir perleidžiamasis vertybinis popierius, leidžiantis jo savininkui perleisti gabenamas prekes įgijėjui, kuris tampa visų krovėjo teisių ir pareigų vežėjo atžvilgiu turėtoju³⁶.

55. Ši teismo praktika grindžiama vežimo sutarties, kaip trišalės sutarties, analize, ir nemanau, kad ją galima pritaikyti vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, kurie priklauso skolos vertybinių popierių kategorijai, išleidimo atveju. Juo labiau bendrovės akcininkui skirto sprendimo negalima pritaikyti skolos vertybinio popieriaus turėtojui, kuris, skirtingai nei akcininkas, turintis teisę į bendrovės kapitalą, turi tik teisę į skolą. Išimtį, susijusią su bendrove, galima paaiškinti tuo, kad asmenys, tapę juridinio asmens dalyviais įsigiję jo akcijų, tampa šio juridinio asmens steigimo sutarties šalimis. Šiuo motyvu negalima remtis vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, įsigijimo atveju.

56. Dėl šių priežasčių esu linkęs atsakyti į antrojo klausimo antrą dalį taip: Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnį reikia aiškinti taip, kad informaciniame dokumente, kurį vienašališkai parengė finansinių priemonių emitentas, esančia jurisdikcija suteikiančia sąlyga prieš trečiąjį asmenį, įsigijusį šių priemonių iš finansinio tarpininko, galima remtis tik įrodžius, kad šis trečiasis asmuo tikrai davė sutikimą dėl šios sąlygos minėtame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

3. Dėl antrojo klausimo trečios dalies

57. Manau, kad trečia antrojo klausimo dalis nekelia ypatingų sunkumų, nes į ją iš esmės jau yra atsakyta Teisingumo Teismo praktikoje.

58. Šiuo atžvilgiu, kiek tai susiję su šalims žinomo panaudojimo tarptautinės prekybos srityje pripažinimo taikymo sritimi, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad susitariančiųjų šalių sutikimas su jurisdikcija suteikiančia sąlyga yra preziumuojamas, jeigu jų elgesys atitinka praktiką tarptautinės prekybos srityje, kurioje jos vykdo savo veiklą, ir jeigu jos žinojo arba turėjo žinoti apie šią praktiką³⁷. Taigi, jeigu yra praktika, apie kurią šalys turėjo žinoti, preziumuojamas sutikimas su jurisdikcija suteikiančia sąlyga. Be to, kiek tai susiję su naudojimo fakto pripažinimu, Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad nacionalinis teismas turi įvertinti, ar nagrinėjama sutartis priskirtina tarptautinės prekybos sričiai, ir patikrinti, ar yra praktika tarptautinės prekybos srityje, kurioje veiklą vykdo atitinkamos šalys³⁸.

59. Tačiau Teisingumo Teismas pateikė nacionaliniams teismams bendras gaires dėl to, kaip konstatuoti, kad egzistuoja praktika ir kad šalys apie ją žinojo.

60. Viena vertus, praktikos, kurią reikia konstatuoti toje prekybos srityje, kurioje susitariančiosios šalys vykdo savo veiklą, egzistavimas yra įrodytas, jeigu ūkio subjektai, sudarydami tam tikro pobūdžio sutartis, šioje srityje paprastai ir reguliariai elgiasi tam tikru būdu³⁹.

35 — C-543/10, EU:C:2013:62.

36 — 35 punktas.

37 — Žr. sprendimus *MSG* (C-106/95, EU:C:1997:70, 19 punktas) ir *Castelletti* (C-159/97, EU:C:1999:142, 21 punktas).

38 — Ten pat (atitinkamai 21 ir 23 punktai).

39 — Ten pat (atitinkamai 23 ir 26 punktai).

61. Kita vertus, faktinis arba „preziuruojamas“ susitariančiųjų šalių žinojimas apie praktiką gali būti įrodytas būtent įrodžius, kad šalys anksčiau jau yra turėjusios tarpusavio prekybinių santykių arba prekybinių santykių su kitomis nagrinėjamame sektoriuje veikiančiomis šalimis arba kad šiame sektoriuje tam tikras elgesys yra pakankamai žinomas, nes taip yra paprastai ir reguliariai elgiamasi sudarant tam tikro tipo sutartis ir todėl ši elgesį galima laikyti įsitvirtinusia praktika⁴⁰. Taigi priešingai tam, ką per posėdį leido suprasti Komisija, iš minėtos teismo praktikos aiškiai matyti, kad žinojimas apie praktiką nebuvo įrodytas, nes jį galima preziumuoti įrodžius, kad šalis, prieš kurią šia praktika remiamasi, „turėjo“ apie tai žinoti.

62. Vadovaujantis šiomis taisyklėmis į trečiojo klausimo trečią dalį reikia atsakyti taip, kad jurisdikciją suteikiančios sąlygos įtraukimą į dokumentą, skirtą vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, emisijos sąlygoms apibrėžti, galima laikyti tarptautinę komercinę praktiką atitinkančia forma, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies c punktą, leidžiančia preziumuoti asmens, prieš kurį remiamasi šia sąlyga, sutikimą, jeigu visų pirma yra įrodyta, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas, kad, viena, sudarydami šio tipo sutartis taip paprastai ir reguliariai elgiasi nagrinėjamo sektoriaus ūkio subjektai ir, kita, šalys anksčiau jau yra turėjusios tarpusavio prekybinių santykių ar prekybinių santykių su kitomis nagrinėjamame sektoriuje veikiančiomis šalimis arba kad nagrinėjamas elgesys yra pakankamai žinomas, kad jį būtų galima laikyti įsitvirtinusia praktika.

C – Dėl trečiojo klausimo

63. Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar ieškinį, kuriuo siekiama sutarties pripažinimo negaliojančia ir remiantis negaliojančiu dokumentu sumokėtų sumų gražinimo, reikia laikyti priskirtinu „bylai dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies a punktą.

64. Pirmiausia atmesiu galimybę ieškiniui, kurį *Profit* pareiškė *Commerzbank*, priskirti sutartinį pobūdį, nes, nesant jas siejančio sutartinio santykio, *Profit* ieškinio *Commerzbank*, nepaisant juo siekiamo rezultato, negalima laikyti pareikštu „dėl sutarties“. Taigi, manau, klausimas kyla tik atsižvelgiant į *Profit* ir *Redi* tarpusavio santykius.

65. Nagrinėjant šį klausimą būtina priminti taikytiną teismo praktiką.

66. Sprendime *Sanders*⁴¹, kuris buvo susijęs su nekilnojamojo turto buvimo vietos valstybės teismų jurisdikcija, nekilnojamojo turto nuomos srityje Teisingumo Teismas nusprendė, kad išimtinė jurisdikcija yra net ir tuo atveju, jeigu ginčijamas sutarties, kuri yra ginčo dalykas, buvimas⁴².

67. Be to, Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, iš esmės susijusį su klausimu, ar specialioji jurisdikcija byloje dėl sutarties turi būti taikoma, jeigu atsakovas, kuriam pareikštas ieškinys dėl sutartinės prievolės įvykdymo, nurodo jurisdikcijos nebuvimu grindžiamą prieštaravimą neigdamas patį sutarties buvimą, Sprendime *Effer*⁴³ pažymėjo, kad „nacionalinio teismo kompetencija spręsti klausimus, susijusius su sutartimi, apima kompetenciją vertinti pačios sutarties

40 — Žr. Sprendimą *MSG* (C-106/95, EU:C:1997:70, 24 punktą).

41 — 73/77, EU:C:1977:208.

42 — 22 punktą, kuriame, tiesa, sprendimas priimtas remiantis aiškia Briuselio konvencijos 16 straipsnio formuluote.

43 — 38/81, EU:C:1982:79.

sudedamųjų dalių buvimą, nes šis vertinimas yra neišvengiamas, kad nacionalinis teismas, kuriame iškelta byla, galėtų patikrinti savo jurisdikciją⁴⁴. Iš to jis padarė išvadą, kad „ieškovas gali remtis sutarties įvykdymo vietos teismo jurisdikcija <...> nors šalys ir ginčijasi dėl sutarties, kuria yra grindžiamas reikalavimas, sudarymo“⁴⁵.

68. Pirmiausia kyla klausimas, ar tokią poziciją, kurios laikytasi tuo atveju, kai ginču dėl sutarties buvimo remiamasi ginantis nuo ieškinio, kuriuo siekiama sutarties įvykdymo, galima pritaikyti tuo atveju, kai yra pareiškiamas pagrindinis ieškinys dėl sutarties negaliojimo.

69. Teigiamai atsakius į pirmąjį klausimą, atsakant į antrąjį klausimą reikia nustatyti, ar teismas, nagrinėjantis, ar sutartis yra negaliojanti, taip pat yra kompetentingas priimti sprendimą dėl šio negaliojimo padarinių ir visų pirma dėl restitucijos, taikytinos priėmus tokį sprendimą.

70. Siūlau teigiamai atsakyti į pirmąjį klausimą. Šiuo atžvilgiu būtų galima pateikti penkis argumentus.

71. Pirma, galima pateikti teorinį argumentą, kad negaliojimas yra sankcija už sutarties sudarymo taisyklių pažeidimą⁴⁶. Reikalavimas dėl pripažinimo negaliojančiu, grindžiamas minėtų taisyklių, priskirtinų sutarčių sričiai, pažeidimu, yra susijęs su sutartimi, nors juo ir siekiama ne sutarties įvykdymo, o jos pripažinimo negaliojančia. Kaip nurodo vienas autorius, „ginčas dėl sutarties galiojimo visada yra ginčas „dėl sutarties“⁴⁷.

72. Antra, kitą teorinį argumentą galima atrasti analizuojant principą, kad kiekvienas teismas, jeigu jam yra pateiktas reikalavimas, dėl šios aplinkybės yra kompetentingas priimti sprendimą dėl savo paties jurisdikcijos. Tačiau dažnai būna taip, kad, norint nustatyti jurisdikciją, pirmiausia reikia išnagrinėti su esme susijusius klausimus, tarp kurių yra klausimai, susiję su sutarties buvimu ar galiojimu. Jeigu teismas, kuriame yra iškeltas jurisdikcijos klausimas, neturėtų galimybės priimti sprendimo šiuo klausimu, tai reikštų, kad jam nebūtų leista priimti sprendimo dėl savo jurisdikcijos. Be to, šiuo argumentu Teisingumo Teismas remiasi Sprendime *Effer*⁴⁸ pažymėdamas, kad „pačios sutarties sudedamųjų dalių buvimas“⁴⁹ įvertinimas yra „neišvengiamai būtinas, kad nacionalinis teismas, kuriame iškelta byla, galėtų patikrinti savo jurisdikciją“⁵⁰, ir šiuo atžvilgiu nėra svarbu tai, ar negaliojimu remiamasi pateikiant reikalavimą, ar ginantis nuo jo.

73. Trečia, analogija grindžiamą argumentą būtų galima pateikti remiantis 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I)⁵¹ 10 straipsnio 1 dalimi. Pagal šią nuostatą, kurioje patikslinama sutarčių teisės sritis, sutarties ar jos nuostatos buvimui ir galiojimui iš principo taikytina ta teisė, kuri būtų taikytina pagal šį reglamentą, jeigu sutartis ar jos nuostata galiotų. Taigi, jei sutarties galiojimo sąlygos nėra konkrečios sąsajos objektas ir yra vertinamos pagal sutarčiai taikytiną teisę, pagal analogiją logiška manyti, kad ieškinys dėl panaikinimo, kuriuo siekiama taikyti sankciją už šių sąlygų pažeidimą, yra priskirtinas sutarčių sričiai.

44 — 7 punktas.

45 — 8 punktas.

46 — Žr. G. Cornu „Vocabulaire juridique“, 9-asis leid., PUF, Paryžius, 2011, kuris negaliojimą apibrėžia taip: „[s]anction encourue par un acte juridique <...> entaché d'un vice de forme <...> ou d'une irrégularité de fond <...>, qui consiste dans l'anéantissement de l'acte“ („sankcija, nustatoma dėl teisinio akto <...> kuris turi formos trūkumų <...> ar reiškia esminį pažeidimą <...>, pasireiškianti akto panaikinimu“).

47 — Žr. A. Huet „Revue critique de droit international privé“, Dalloz, Paryžius, 2 t., 1982, p. 383, ypač p. 398.

48 — 38/81, EU:C:1982:79.

49 — 7 punktas.

50 — Ten pat.

51 — OL L 177, p. 6, ir klaidų ištaisymas OL L 309, 2009, p. 87.

74. Ketvirta, manau, dar vieną analogiją grindžiamą argumentą galima būtų kildinti iš Teisingumo Teismo praktikos, susijusios su jurisdikcija nagrinėti ieškinį dėl teisių nebuvimo nustatymo, kuriuo siekiama įrodyti deliktinės atsakomybės nebuvimą. Sprendime *Folien Fischer ir Fofitec*⁵² Teisingumo Teismas tokį ieškinį priskyrė „byloms dėl delikto arba kvazidelikto“, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 dalį, manydamas, kad nereikia atsižvelgti į bylose dėl delikto paprastai turimų vaidmenų susikeitimą vietomis⁵³. Jeigu ieškinys dėl atsakomybės pripažinimo ir ieškinys dėl teisių nebuvimo yra du tos pačios bylos dėl delikto aspektai, ar nėra logiška manyti, kad ir ieškinys dėl įsipareigojimo įvykdymo, ir ieškinys dėl pripažinimo negaliojančiu yra du tos pačios bylos dėl sutarties aspektai?

75. Penkta, šią analizę patvirtina naudingumo argumentas. Iš tiesų nematau jokios konkrečios priežasties, dėl kurios iš ieškovo reiktų atimti jurisdikcijos pasirinkimo savo naudai galimybę remiantis tuo, kad jis pareiškia ieškinį ne dėl sutarties įvykdymo, o dėl jos pripažinimo negaliojančia.

76. Dėl šių priežasčių manau, kad ieškovas, reiškiantis ieškinį dėl sutarties pripažinimo negaliojančia, turi Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalyje numatytą jurisdikcijos pasirinkimo galimybę.

77. Į antrąjį klausimą, susijusį su teismo galimybe priimti sprendimą dėl sutarties negaliojimo padarinių, taip pat atsakau teigiamai.

78. Pirmoji priežastis yra teorinio pobūdžio. Jeigu, kaip nurodžiau, reikia pripažinti, kad konstatuoti sutarties negaliojimą reiškia priimti sprendimą byloje dėl sutarties, tai juo labiau taip turi būti tuo atveju, kai reikia nustatyti šio negaliojimo padarinius. Iš tiesų šalies teisė atgauti tai, ką sumokėjo, suponuoja, kad ji prieš tai atliko mokėjimą pagal sutartį, kuri prašo grąžinti, taigi kalbama apie bylą dėl sutarties, kaip ši sąvoka savarankiškai suprantama pagal Reglamentą Nr. 44/2001.

79. Tačiau *Commerzbank* mano, kad ieškinys dėl restitucijos, kuris yra atskiras ir savarankiškas ieškinio dėl panaikinimo atžvilgiu, nėra grindžiamas sutartine prievole, dėl kurios buvo sutikta laisva valia, nes, kadangi šis ieškinys grindžiamas turto perleidimo pagrindu nebuvimu, jis yra tiesiogiai paremtas įstatymu.

80. Šis argumentas manęs neįtikina. Iš tiesų reikia priminti, kad sąvoka „byla dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalį, yra aiškinama savarankiškai, ir šis aiškinimas negali priklausyti nuo ieškinio teisinio pagrindo pagal taikytiną nacionalinę teisę, taigi neturi reikšmės tai, kad ieškinys dėl restitucijos gali turėti teisinį pagrindą pagal šią teisę. Jeigu nebūtų šalių savanoriškai sudaryto sutartinio santykio, prievolė nebūtų buvusi įvykdyta ir nebūtų atsiradusi teisė į restituciją. Šio priežastinio ryšio tarp teisės į restituciją ir sutartinio santykio pakanka, kad ieškinys dėl restitucijos patektų į sutarčių sritį.

81. Antroji priežastis yra praktinio pobūdžio. Jeigu būtų laikomasi nuomonės, kad pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalį teismas, kuriame iškelta byla, sutarties negaliojimo atveju privalėtų tiesiog pripažinti, kad neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl bylos esmės, tai reikštų, kad ieškovas turėtų kreiptis į kitą teismą, kad galėtų būti nustatyti praktiniai šios išvados padariniai. Ginčo padalijimas dviem teismams, iš kurių vienas pripažintų negaliojimą, o kitas nustatytų šio negaliojimo padarinius, neatitiktų nei gero teisingumo vykdymo, nei asmenų interesų.

52 — C-133/11, EU:C:2012:664.

53 — 43 ir 44 punktai. Šiuo klausimu taip pat žr. Sprendimą *Tatry* (C-406/92, EU:C:1994:400), kuriame nutarta, kad reikalavimo, kuriuo siekiama pripažinti, kad atsakovas yra atsakingas už žalą, ir įpareigoti jį sumokėti žalos atlyginimą, pagrindas ir dalykas yra toks pats kaip ir šio atsakovo ankstesnio reikalavimo, kuriuo jis siekė pripažinimo, kad jis nėra atsakingas už minėtą žalą (45 punktas).

82. Trečioji priežastis susijusi su analogija. Ji grindžiama Reglamento Nr. 593/2008 12 straipsnio 1 dalies e punktu, kuriame numatyta, kad pagal šį reglamentą sutarčiai taikytina teisė reglamentuoja, be kita ko, sutarties negaliojimo padarinius. Kaip siūlo Jungtinės Karalystės vyriausybė, atrodo, kad vertėtų motyvuoti analogiškai kaip ir tą nuostatą, kuri grindžiama Sąjungos teisės aktų leidėjo valia visiems su sutartimi susijusiems ginčams taikyti vieną teisę, pripažįstant, kad ieškinys dėl restitucijos turi būti pareiškiamas tame pat sutartimi numatytame teisme, jeigu ieškovas nusprendžia pasinaudoti jurisdikcijos pasirinkimo galimybe.

83. Prieš siūlant Teisingumo Teismui teigiamai atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikio teismo trečiąjį klausimą, vis dėlto reikia išanalizuoti praktinį sunkumą, su kuriuo gali būti susidurta taikant Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies nuostatas ieškiniui dėl negaliojimo.

84. Jis yra susijęs su tuo, kad jurisdikcijos turėjimas pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies a punktą yra nustatomas atsižvelgiant į vietą, kurioje buvo arba turi būti įvykdyta reikalavimo pagrindą sudaranti prievolė. Tačiau, taikant šią nuostatą reikalavimui pripažinti sutartį negaliojančia, susiduriama su technine problema, susijusia su prievolės, sudarančios reikalavimo dėl negaliojimo pagrindą, nustatymu.

85. Šio reikalavimo pagrindas nėra konkreti prievolė, nes juo siekiama panaikinti visą sutartinį santykį su visomis prievolėmis, kurias jis apima. Be to, jurisdikciją gali turėti kiekvienas teismas, kurio veiklos teritorijoje buvo ar turi būti įvykdyta kuri nors iš sutartinių prievolių. Dar daugiau, jeigu tokios pirkimo – pardavimo sutarties, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, atveju reikėtų nustatyti konkrečią prievolę, galėtų kilti abejonių, ar tai yra prievolė perduoti perduotą daiktą, kuri yra būdinga sutarčiai, ar prievolė sumokėti kainą, kuri būtų ieškinio dėl restitucijos pagrindas. Nepaneigiant šio sunkumo, manau, galima pripažinti, kad konkrečiu ieškinio dėl pripažinimo negaliojančiu atveju reikalavimo pagrindas yra sutarčiai būdinga prievolė.

86. Taigi, mano supratimu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pagrįstai pažymi, kad, pripažinus Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies taikytinumą, lemiamas dalykas būtų nustatyti vietą, kur buvo ar turėjo būti perduoti *Profit* įsigyti CLN.

87. Dėl šių įvairių motyvų esu linkęs manyti, kad ieškinį, kuriuo prašoma pripažinti sutartį negaliojančia ir grąžinti remiantis negaliojančiu dokumentu sumokėtas sumas, reikia laikyti priskirtinu „bylai dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies a punktą.

D – Dėl pirmojo klausimo

88. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad, norint pripažinti sąsają tarp dviejų reikalavimų, pateiktų keliems atsakovams, vieno iš jų pripažinimo pagrįstu pakaktų teisės, kurią prašoma apsaugoti kitu reikalavimu, apimčiai paveikti, nors abiejų reikalavimų dalykas ir pagrindas skiriasi ir tarp jų nėra papildomumo ryšio ar neatitikties.

89. *Corte suprema di cassazione* sunku suprasti būtent tai, ar reikalavimas dėl pripažinimo negaliojančiu ir reikalavimas dėl restitucijos, kurį jis laiko skirtu tik *Commerzbank* ir *Redi*, kurių buveinės yra kitose valstybėse narėse nei Italijos Respublika, ir reikalavimas atlyginti žalą, grindžiamas netinkamu valdymu, kuriuo kaltinama *Profit Holding*, yra susiję tarpusavyje. Pabrėždamas, kad *Profit Holding* skirtas kaltinimas gali būti pareikštas nepaisant to, ar CLN pardavimo sutartis galioja, ar, atvirkščiai, negalioja, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad galimas reikalavimo taikyti restituciją pagrįstumo pripažinimas galėtų paveikti *Profit* konkrečiai patirtos žalos

vertinimą. Taigi jam kyla klausimas, ar teismo galimybė išplėsti savo kompetenciją esant atsakovų daugetui grindžiama vien patogumo kriterijumi, kylančiu iš intereso, susijusio su vienu tyrimu ir vienu sprendimu, ar griežtesniu kriterijumi, susijusiu su grėsme priimti tarpusavyje logiškai ir teisiškai nesuderinamus sprendimus.

90. Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas jau yra ne kartą priėmęs sprendimą dėl Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalyje numatytos specialiosios jurisdikcijos taisyklės, kuria nukrypstama nuo šio reglamento 2 straipsnyje įtvirtinto atsakovo gyvenamosios vietos (buveinės) valstybės teismo jurisdikcijos principo, taikymo srities ir numatęs, kad, kai yra keli atsakovai, juos galima paduoti į vieno iš jų gyvenamosios vietos (buveinės) valstybės teismą su sąlyga, kad reikalavimai yra tarpusavyje susiję taip glaudžiai, kad yra interesas juos išnagrinėti ir sprendimą dėl jų priimti kartu, siekiant išvengti galimai tarpusavyje nesuderinamų sprendimų, jeigu sprendimai dėl reikalavimų pagrindo būtų priimami atskirai.

91. Dėl sąsajos turinio, t. y. tarpusavyje nesuderinamų sprendimų grėsmės, jeigu dėl reikalavimų būtų priimti atskiri sprendimai, vertinimo Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad būtent nacionalinis teismas turi įvertinti, ar ši grėsmė yra, ir šiuo tikslu atsižvelgti į visas reikiamas bylos aplinkybes⁵⁴. Mano supratimu, Teisingumo Teismas pagrįstai nustatė šią taisyklę, kad toks vertinimas priklausau nuo konkrečių kiekvieno nacionaliniame teisme pateikto reikalavimo faktinių ir teisinių aplinkybių.

92. Tačiau Teisingumo Teismas nustatė kriterijus, kuriais remdamasis nacionalinis teismas gali tai padaryti.

93. Sprendime *Roche Nederland ir kt.*⁵⁵ jis laikėsi nuomonės, jog tam, „kad sprendimai galėtų būti vertinami kaip prieštaraujantys, nepakanka skirtingo bylos išsprendimo, dar reikia, kad *skirtingai būtų išspręsta ta pati faktinė ir teisinė situacija*“⁵⁶. Nurodęs teisinės situacijos tapatumo kriterijaus niuansus, Teisingumo Teismas Sprendime *Freepport*⁵⁷ patikslino, kad ieškinių, pareikštų skirtingiems atsakovams, teisinio pagrindo tapatumas nėra viena iš numatytų Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų⁵⁸.

94. Šios bendrosios gairės nesuteikia labai aiškios informacijos dėl sąlygos, susijusios su sprendimų nesuderinamumu, taikymo srities. Sąsajos vertinimas tikrai daug priklauso nuo kiekvienos bylos faktinių aplinkybių, todėl sunku nustatyti aiškų kriterijų, kuris leistų pamatyti aiškią ribą tarp to, kas priskirtina sąsajai, pateisinančiai nukrypimą nuo įprasto teismo jurisdikcijos, ir to, kas jai nepriskirtina.

95. Iš karto atmetu nacionalinio teismo galimybę išplėsti savo jurisdikciją bendraatsakoviams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta arba buveinė yra užsienyje, remiantis vien patogumo motyvais, kad ir kokie pagrįsti jie būtų, susijusiais su gero teisingumo vykdymo poreikiais. Jeigu teismo, kuriame iškelta byla, jurisdikcijos išplėtimas būtų siejamas su vienintele sąlyga, kad šis išplėtimas pateisinamas gero teisingumo vykdymo sumetimais, iš tiesų bet kokios prasmės netektų Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas teismų praktikoje suformuluotas principas, pagal kurį kompetencijos išplėtimas galimas, jeigu tenkinama tarpusavyje nesuderinamų sprendimų grėsmės buvimo sąlyga. Be to, šioje nuostatoje išreikšta Sąjungos teisės aktų leidėjo valia užtikrinti pusiausvyrą tarp gero teisingumo vykdymo reikalavimų ir būtinybės laikytis Reglamento Nr. 44/2001 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos (buveinės) valstybės narės teismų jurisdikcijos bendrojo principo.

54 — Žr. Sprendimą *Solvay* (C-616/10, EU:C:2012:445, 23 punktą ir nurodyta teismo praktika).

55 — C-539/03, EU:C:2006:458.

56 — 26 punktą. Kursyvu pažymėta mano.

57 — C-98/06, EU:C:2007:595.

58 — 38 ir 47 punktai.

96. Be to, manau, norint du reikalavimus skirtingiems atsakovams laikyti susijusiais, nepakanka, kad dėl vieno iš šių reikalavimų priimtas sprendimas galėtų paveikti sprendimą dėl kito reikalavimo. Reikalavimas, kad skirtingai turi būti išspręsta tokia pati faktinė ir teisinė situacija, verčia išsiaiškinti, ar sprendimai, kuriuos gali priimti du skirtingi teismai, gali būti nesuderinami ir prieštarauti tarpusavyje, nors nebūtina įrodyti, kad jie sukeltų absoliučiai nesuderinamų teisinių padarinių.

97. Šiuo atžvilgiu pritariu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo palaikomai nuomonei, kad, atskirai nagrinėjant ir sprendžiant *Commerzbank* ir *Redi* pareikštą reikalavimą dėl pripažinimo negaliojančiu ir restitucijos taikymo dėl nelygių teisių pagal sutartį, nepakankamo pagrindo ar jo nebuvimo ir iš esmės *Profit Holding* skirtą ieškinį dėl atsakomybės remiantis šiai bendrovei pareikštu kaltinimu netinkamu valdymu, nekyla grėsmė, kad bus priimti tarpusavyje nesuderinami sprendimai.

98. Abejotina, ar yra tapati faktinė situacija, nors apskritai abu reikalavimai yra susiję su *Profit* įvykdyto CLN įsigijimo padariniais. Iš tiesų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, ieškinys dėl atsakomybės yra grindžiamas kita faktine aplinkybe nei vien šis įsigijimas – tuo, kad patronuojančioji bendrovė parengė ir įvykdė sandorį dėl savo pačios ar trečiojo asmens interesų, tyčia veikdama savo dukterinės bendrovės nenaudai.

99. Be to, nemanau, kad yra identiška teisinė situacija, nes skiriasi ne tik pareikštų ieškinių teisinis pagrindas, bet ir dalykas. Kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ieškinys dėl atsakomybės galėtų būti patenkintas, nepaisant ieškinių dėl pripažinimo negaliojančiu patenkinimo ar nepatenkinimo.

100. Nemanau, jog vien aplinkybė, kad galimas sumokėtos kainos grąžinimas, pripažinus ieškinį dėl pripažinimo negaliojančiu pagrįstu, galėtų turėti įtakos *Profit* patirtos žalos dydžiui, jeigu būtų pripažinta jos teisė išsireikalauti žalą iš *Profit Holding*, galėtų reikšti nesuderinamų sprendimų priėmimo grėsmę.

101. Taigi į pirmąjį klausimą siūlau atsakyti: Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, jog tam, kad keliems atsakovams pareikšti du reikalavimai būtų susiję tarpusavyje, nepakanka, kad galimas vieno iš jų pagrįstumo pripažinimas galėtų turėti įtakos teisės, kurią prašoma apsaugoti antruoju reikalavimu, apimčiai.

IV – Išvada

102. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau į *Corte suprema di cassazione* pateiktus prejudicinius klausimus atsakyti taip:

1. 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 23 straipsnį reikia aiškinti taip, kad:
 - šio straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas rašytinės formos reikalavimas, jeigu jurisdikciją suteikianti sąlyga yra įtraukta į vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, emisijos prospektą, įvykdomas tik tuo atveju, jeigu šalių pasirašytoje sutartyje nurodomas sutikimas su šia sąlyga arba daroma aiški nuoroda į šį prospektą, ir
 - vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, emisijos prospekte, kuri vienašališkai parengė finansinių priemonių emitentas, esančia jurisdikciją suteikiančia sąlyga prieš trečiąjį asmenį, įsigijusį jų iš finansinio tarpininko, galima remtis tik įrodžius, kad šis trečiasis asmuo tikrai davė sutikimą dėl šios sąlygos minėtame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

Tačiau jurisdikciją suteikiančios sąlygos įtraukimą į vertybinių popierių, kaip antai CLN pagrindinėje byloje, emisijos prospektą galima laikyti tarptautinę komercinę praktiką atitinkančia forma, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 23 straipsnio 1 dalies c punktą, leidžiančia preziumuoti asmens, prieš kurį šia sąlyga remiamasi, sutikimą, jeigu, be kita ko, įrodoma, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas, kad, viena, sudarydami šio tipo sutartis taip paprastai ir reguliariai elgiasi nagrinėjamo sektoriaus ūkio subjektai ir, antra, šalys anksčiau jau yra turėjusios tarpusavio prekybinių santykių ar prekybinių santykių su kitomis nagrinėjamame sektoriuje veikiančiomis šalimis arba kad nagrinėjamas elgesys yra pakankamai žinomas, kad jį būtų galima laikyti įsitvirtinusia praktika.

2. Ieškinį dėl sutarties pripažinimo negaliojančia ir remiantis negaliojančiu dokumentu sumokėtų sumų grąžinimo reikia laikyti priskirtinu „bylai dėl sutarties“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 dalies a punktą.
3. Reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, jog tam, kad keliems atsakovams pareikšti du reikalavimai būtų susiję tarpusavyje, nepakanka, kad galimas vieno iš jų pagrįstumo pripažinimas galėtų turėti įtakos teisės, kurią prašoma apsaugoti antruoju reikalavimu, apimčiai.